

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка лісового та садово-паркового господарства
(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр
(бакалавр, магістр)

спеціальність 206 Садово-паркове господарство
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Садово-паркове господарство
(назва освітньої програми)

факультет рибного господарства та природокористування
(назва факультету)

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма Економіка лісового та садово-паркового господарства для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою Садово-паркове господарство, спеціальністю 206 Садово-паркове господарство
(назва освітньої програми) (шифр і назва спеціальності)

Розробники: Стратічук Н.В. доцент кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка
(автори, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

Схвалено методичною комісією факультету рибного господарства та природокористування

Схвалено на Вченій раді факультету рибного господарства та природокористування

Протокол від « 1 » вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

« 1 » вересня 2021 року

(підпис)

(Віталій ПІЧУРА)
(ім'я та прізвище)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань <u>20 «Аграрні науки та продовольство»</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова компонента ОК23</u>	
Змістових частин – 3	Спеціальність <u>206 Садово-паркове господарство</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		3-й	-
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		5-й	-
	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		34 год.	-
		Практичні, семінарські	
		34 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		82 год.	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи здобувача - 6		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1 : 0,8

Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Економіка лісового і садово-паркового господарства» має **за мету** надати здобувачам знання та практичні навички з питань економічних процесів, що відбуваються в лісовому господарстві і пов'язані з використанням ресурсів для забезпечення ефективності діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Економіка лісового і садово-паркового господарства” є:

- володіти категоріальним апаратом та методологією дослідження;
- знати основні принципи економічних процесів на рівні суб'єктів господарювання;
- засвоїти сучасні методи дослідження економічних процесів;
- пояснити механізм розрахунку основних економічних показників;
- навчитися практично застосовувати здобуті знання, приймати оптимальні рішення на рівні суб'єктів лісового і садово-паркового господарства.

Після вивчення дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- основну економічну термінологію та механізм економічних процесів у лісовому та садово-парковому господарстві;

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язку ситуаційних та розрахункових завдань;
- досліджувати організаційно-економічні процеси, що відбуваються в лісовому та садово-парковому господарствах.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК):

ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем тощо).

ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

ФК-3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-

паркового господарства.

ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженернотехнічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН-13. Результативно працювати у колективі.

ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ЛІСОВІ РЕСУРСИ ТА МАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Тема 1. Місце лісового і садово-паркового господарства в національній економіці

Класифікатор видів економічної діяльності. Характеристика, особливості лісового і садово-паркового господарства. Місце лісового і садово-паркового господарства в структурі галузей сільського господарства. Значення та місце лісового і садово-паркового господарства в економіці України. Підприємства лісового і садово-паркового господарства.

Тема 2. Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази

Основні визначення. Лісові ресурси світу. Лісовий фонд. Зелені насадження. Користування земельними ділянками лісового фонду. Державний лісовий кадастр Реєстр зелених насаджень. Показники використання лісових ресурсів та оцінювання стану зелених насаджень. Характеристика лісів та зелених насаджень України. Сучасний стан використання лісових ресурсів України.

Тема 3. Основні засоби в лісовому і садово-парковому господарстві

Матеріальні активи як сукупність виробничих фондів та іншого майна підприємства. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні. Оцінювання, класифікація і структура основних фондів. Спрацювання, амортизація і відтворення основних фондів. Норми амортизаційних відрахувань. Методи амортизації. Показники забезпечення, стану і ефективності використання основних фондів. Шляхи підвищення ефективності використання основних фондів.

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 2. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ, ВИТРАТИ І ЦІНОУТВОРЕННЯ В ЛІСОВОМУ І САДОВО-ПАРКОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Тема 4. Оборотні засоби і обігові кошти

Оборотні засоби, обігові кошти, їх склад, структура та джерела утворення.

Кругообіг оборотних засобів. Стадії обороту та показники, які характеризують кругообіг і використання оборотних засобів. Шляхи прискорення кругообігу та підвищення ефективності використання оборотних засобів.

Тема 5. Кадри, продуктивність праці в лісовому і садово-парковому господарстві

Праця, її соціально-економічне значення в суспільному виробництві та лісовому і садово-парковому господарстві. Продуктивність праці. Показники і методи оцінювання продуктивності праці. Персонал підприємства. Класифікація кадрів. Обороти і плинність кадрів та показники, які їх характеризують. Мотивація праці. Методи мотивації праці. Шляхи підвищення продуктивності праці. Підготовка, підвищення кваліфікації та атестація кадрів.

Тема 6. Заробітна плата в лісовому господарстві

Поняття про заробітну плату. Структура заробітної плати. Мінімальна заробітна плата. Функції заробітної плати. Організація оплати праці в лісовому і садово-парковому господарстві. Тарифна Система. Форми і системи оплати праці. Оплата праці робітників, службовців, спеціалістів в лісовому і садово-парковому господарстві.

Тема 7. Собівартість і ціноутворення на продукцію лісового і садово-паркового господарства

Класифікація витрат. Собівартість продукції лісового і садово-паркового господарства. Елементи витрат на виробництво, калькуляційні статті витрат. Види собівартості. Ціноутворення. Ціни, функції цін. Особливості ціноутворення на продукцію лісового господарства. Механізм формування цін на необроблену деревину на аукціонах.

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 3. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Тема 8. Фінансування і оподаткування лісового і садово-паркового господарства

Фінансування лісового і садово-паркового господарства. Основні джерела фінансування лісового і садово-паркового господарства. Рента в лісовому господарстві. Система оподаткування в Україні. Загальна і спрощена система оподаткування. Оподаткування в лісовому господарстві. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів.

Тема 9. Врахування фактора часу в лісовому і садово-парковому господарстві

Поняття про фактор часу і норму дисконту (норму росту капіталу) як об'єктивну властивість економічної системи. Поняття про інвестування. Дисконтування, пролонгування, основні фінансові формули. Критерії оцінювання ефективності інвестування. Застосування методів інвестиційного аналізу в лісовому господарстві. Економічно оптимальний оборот рубки. Формула Фаустмана. Вплив основних параметрів лісоекономічної системи на тривалість обороту рубки.

Тема 10. Економічна ефективність лісового і садово-паркового господарства

Поняття про ефект і ефективність. Економічний, екологічний, соціальний ефекти. Прибуток і рентабельність. Загальні підходи до аналізу економічної ефективності заходів у лісовому і садово-парковому господарстві. Принципи оцінювання економічної ефективності. Економічна ефективність окремих господарських заходів та системи господарських заходів.

Тема 11. Планування і прогнозування розвитку лісового і садово-паркового господарства

Сутність, завдання, принципи та особливості планування лісового і садово-паркового господарства. Методи планування та види планів. Організація планування лісового і садово-паркового господарства. Сертифікація лісового господарства. Прогнозування у лісовому і садово-парковому господарстві та його роль у забезпеченні сталого розвитку.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Лісові ресурси та матеріальні активи.												
Тема 1. Вступ. Місце лісового і садово-паркового господарства в національній економіці.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Основні засоби в лісовому і садово-парковому господарстві	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовною частиною 1	34	8	6	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 2. Продуктивність праці, витрати і ціноутворення в лісовому і садово-парковому господарстві												
Тема 4. Оборотні засоби і обігові кошти	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Кадри, продуктивність праці в лісовому і садово-парковому господарстві	14	4	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Заробітна плата в лісовому господарстві	14	4	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Собівартість і ціноутворення на продукцію лісового і садово-паркового господарства	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовною частиною 2	56	14	12	-	-	30	-	-	-	-	-	-
Змістова частина 3. Економічна ефективність лісового і садово-паркового господарства												
Тема 8. Фінансування і оподаткування лісового і садово-паркового господарства	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Врахування фактора часу в лісовому і садово-парковому господарстві	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-

Тема 10. Економічна ефективність лісового і садово-паркового господарства	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Планування і прогнозування розвитку лісового і садово-паркового господарства	16	4	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовною частиною 3	60	12	16	-	-	32	-	-	-	-	-	-
<i>Усього годин</i>	150	34	34	-	-	82	-	-	-	-	-	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи дослідження в економіці лісового та садово-паркового господарства. Регіональне вирішення природоохоронних та економічних питань.	2
2	Грошова оцінка земель по Україні	2
3	Проведення економічної оцінки лісових земель на основі затратного підходу. Проведення економічної оцінки лісових земель на основі рентного підходу	4
4	Застосування результатів рентного підходу економічної оцінки землі для визначення рівня використання лісових земель	2
5	Економічна оцінка запасів лісових насаджень, що досягли віку стиглості. Економічна оцінка запасів лісових насаджень, що не досягли віку стиглості	4
6	Економічна оцінка лісоземельного угіддя	4
7	Економічна оцінка другорядних ресурсів деревини	4
8	Економічна оцінка ресурсів побічного користування лісом	4
9	Економічна оцінка екологічних функцій лісу	4
10	Економічна оцінка захисних насаджень	4
11	Економічна оцінка лісів рекреаційного призначення. Економічна оцінка ресурсів лісової (мисливської) фауни	4
	Разом	34

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Вид контролю	Модуль	Тема	Навчальні заняття (підготовка та виконання)	Виконання індивідуальних завдань (ОР, реферат, РГР, РР та ін.)	Поточний контроль	Всього балів (сума 4+5+6)
1	2	3	4	5	6	7
Поточний контроль	1	1	3	2	2	7
		2	3	2	2	7
		3	4	2	2	8
	Всього за змістову частину 1		10	6	6	22
	2	1	2	2	1	5
		2	3	2	1	6
		3	2	2	2	6
		4	3	1	2	6
	Всього за змістову частину 2		10	7	6	23
		1	2	2	2	6
		2	3	2	1	6
		3	3	2	1	6
		4	2	3	2	7
	Всього за змістову частину 3		10	9	6	25
Всього за поточний контроль			30	22	18	70
Підсумковий контроль - екзамен						30
Разом						100

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовими частинами (бали)														Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1				Змістова частина 2					Змістова частина 3						
T1	T2	T3	ПК ЗЧ1	T4	T5	T6	T7	ПК ЗЧ2	T8	T9	T10	T11	ПК ЗЧ3		
Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 4	Max 4	Max 4	Max 3	Max 5	Max 3	Max 2	Max 5	Max 5	Max 5	Max 40	Max 100

Схеми оцінювання ХДАЕУ

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

Методичне забезпечення

Папка з навчально-методичним комплексом, програмою, конспектом лекцій, мультимедійні презентації та наукова і навчальна література з дисципліни, опорні конспекти лекцій, нормативні документи, навчально-методичні посібники, підручники.

Рекомендована література

Базова

1. Білоус. В. І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. - К. : Науковий світ, 2001. - 299 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства : [Навч. посіб.] / Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І., Піча Ю. В. - 2-е вид. - К. : «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000», 2001. - 298 с.
3. Генсірук С. А. Історія лісівництва в Україні : Навч. посібник для студ. вузів / С. А. Генсірук, О. І. Фурдичко, В. С. Бондар; За ред. С. А. Генсірука. - Львів : Світ, 1995. - 421 с.
4. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [Навч. посіб.] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал - 2-ге видання. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 488 с.
5. Економіка підприємства : [підручник] / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. - Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К. : КНЕУ, 2001. - 528 с.
6. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» // ВВР. - 2011. - № 2
7. Закон України «Про оплату праці» (із змінами і доповненнями) // ВВР. - 1995. - № 17
8. Закон України «Про ціни і ціноутворення» (із змінами і доповненнями) // ВВР. - 1990. № 52
9. Земельний кодекс України (із змінами і доповненнями) // ВВР. - 2002. - № 3,4.
10. Іванюта В. М. Економіка лісного господарства: [Учебник для вузів] / В. М. Іванюта, Н. І. Кожухов, Н. А. Моисеев - М. : Лесная промышленность, 1983. - 272 с.
11. Концепція реформування та розвитку лісового господарства України. - 2006. - Розпорядження КМУ № 208-р
12. Лісовий кодекс України (із змінами і доповненнями) // ВВР. - 1994. - № 17
13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів / Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 16 листопада 2009 року, №1327
14. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах лісового господарства України. - Наказ Державного комітету лісового господарства України від 08.11.2002р., №146.
15. Назарбаєва Р. Амортизація у формулах та прикладах // Бухгалтерія. - №30 (445). - 2001. - С.119-126.
16. Наказ «Про затвердження Методики визначення обсягів фінансування на утримання 1 га зелених насаджень». - 2007. - № 2 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/show/z0958-05>
17. Наказ «Про затвердження Порядку визначення вартості робіт з утримання зелених насаджень в населених пунктах». - 2005. - № 121 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>

18. Организация, нормирование и оплата труда : [учебное пособие] / А. С. Головачев и [др.] ; под общ. ред А. С. Головачева. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Новое знание, 2005. - 539 с.
19. Орлов О. О. Планування діяльності промислового підприємства. [підручник] / О.О.Орлов - К.: Скарби, 2002. - 336 с.
20. Основы устойчивого лесопользования: [учеб. пособие для вузов] / М.Л. Карпачевский, В. К. Тепляков, Т. О. Яницкая, А. Ю. Ярошенко. - М. : Всемирный фонд дикой природы (WWF), 2009. - 143с.
21. Пірс Пітер Основи економіки лісового господарства / Пер. з англ. Логацький В. М. - К. : «Видавничий дім «ЕКО-інформ», 2006. - 224 с.
22. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2011. - №13-14, № 15-16, № 17, ст.112)
23. Савчук В. П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций./ В. П. Савчук. - К. : Издательский дом «Максимум», 2001. - 600 с.
24. Сенько Є. І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : [навч. посібник] / Є. І. Сенько. - К. : Знання, 2012. - 487 с.
25. Сертифікація лесних хозяйств по схеме Р8С. - газета «Деревообробник», 2008 URL:<http://www.derevo.com.ua>
26. Синякевич І. М. Економіка галузей лісового комплексу: [підручник] / Синякевич І.М. - Львів : Світ, 1996. - 184 с.
27. Стандарт «Стандарт ТОВ «Лісова сертифікація» для сертифікації системи лісоуправління на відповідність принципам і Критеріям Р8С для України. - 2011 URL: <http://fcert.ru/i/misc/FC-STD-02-V1.0>
28. Харів П. С. Економіка підприємства : Збірник задач і тестів : [Навч. посіб.]. - К. : Знання-Прес, 2001.- 301 с.

Допоміжна

29. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. Й.М. Петровича. - Львів: " Магнолія плюс", видавець В.М.Піча - 2004 – 680 с
30. Муравйов В.Й. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка галузі». Львів: РВВ НЛТУ, 2009. – 108 с.
31. Пірс П. Основи економіки лісового господарства / Пер. з англ. Логацький В. М. – К. : «Видавничий дім «ЕКО-інформ», 2006. – 224 с.
32. Сенько Є. І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства : [навч. посібник] / Є. І. Сенько. – К. : Знання, 2012. – 487 с.
33. Синякевич І.М., Дейнека А.М. Соловій І.М. Лісова політика Підручник. За ред. І.М. Синякевича. К.:Знання, 2013. – 332 с.
34. Туниця Ю.Ю. Еко-економіка і ринок: подолання суперечностей. – К.: Знання, 2006. – 314 с.